

GLASNIK

PROSINAC 2025. GODINE, ZADAR

**GODINA XIII
BROJ 13**

UOSI - ZADAR

Sadržaj

Međunarodni dan osoba s invaliditetom 2024	4
Četrdeseta obljetnica udruge	6
Izlet članova udruge	8
Izborna Skupština	10
Nacionalni dan cerebralne paralize	11
Svjetski dan cerebralne paralize	12
Svjetski dan borbe protiv dječje paralize	13
Kampanja milijarda ustaje	12
Međunarodni dan svjesnosti o Duchenne mišićnoj distrofiji	14
Mjesec svjesnosti o Spinalnoj mišićnoj atrofiji	14
Međunarodni dan rijetkih bolesti	16
Svjetski dan multiple skleroze	16
Europski dan svjesnosti o Mijasteniji gravis	17
Međunarodni dan bijelog štapa	17
Dani otvorenih vrata udruga	18
Europski tjedan mobilnosti	18
Akcija pregleda Europske parkirališne karte	19
Radionica za ključne dionike u svrhu izrade Plana upravljanja destinacijom	19
Projekt „FutureECOS“	19
Projekt „Snažna obitelj, snažan ja“	20
Proslava rođendana DV Latica	20
Projekt „Izrada socijalnog plana Zadarske županije“	21
Humanitarni plivački maraton Rab	21
Boccia: Sport i inkluzija	22
Suradnja s općinama vezano za prilagodbu sportskih građevina za osobe s invaliditetom	22
Prijateljski turnir u šahu	23
Prijateljski turniri u pikadu	23
Aktivnosti za kvalitetno provođenje slobodnog vremena	24
Posjet članovima udruge	24
Stvaralaštvo članova udruge	25
Izobrazbe vodstva udruge	25
Dan sjećanja na žrtve domovinskog rata, Vukovara i Škabrnje	26

Izdavač: Udruga osoba s invaliditetom Zadarske županije Zadar
Ulica obitelji Stratico 1
23 000 Zadar

Glavni urednik: Filip Jadrijev

Uredništvo: Željko Županović, Vjekoslav Valčić, Jelena Zubak-Barić,
Nikolina Pekić

Broj primjeraka: 200

Tisak i grafička prirema: FG GRAFIKA d.o.o., Zadar

Riječ urednika

Dragi čitatelji,

Evo godinu po godinu stigli smo i do trinaestog izdanja Glasnika. Još jedna godina puna zbivanja nas pozdravlja dok nas izazovi nadolazeće godine čekaju iza vrata. Iako se s vama, putem ovog Glasnika, družimo sad već trinaest godina, zapravo smo u ovoj zajednici prisutni već četrdeset godina. Upravo ove godine smo proslavili četrdesetu obljetnicu postojanja ove udruge kao službene organizacije. Ova godina je značajna i zbog toga što smo promijenili naziv udruge radi usklađivanja s Konvencijom UN-a o pravima osoba s invaliditetom, prema kojoj izraz „invalid“ nije prikladan već se isti zamjenjuje sa „osoba s invaliditetom“. Sukladno tome izmijenili smo naziv u Udruga osoba s invaliditetom Zadarske županije Zadar, skraćeno UOSI-ZADAR. Ove teme kao i jedan dio ostalih događanja koja su se odvijala u ovih proteklih godinu dana, nastojali smo prikazati, što kroz slike što kroz tekst, na stranicama ovog Glasnika. U svoje ime i u ime svojih kolega iz uredništva kao i članova Upravnog i Nadzornog odbora udruge čestitam Vam Međunarodni dan osoba s invaliditetom, Božić i Novu godinu i ujedno Vam želim puno zdravlja, mira i lijepih događaja u godini što nam dolazi.

S poštovanjem,
Filip Jadrijević

Svečano obilježavanje Međunarodnog dana osoba s invaliditetom

Tradicionalno smo zatvorili krug prošlogodišnjih aktivnosti svečanim obilježavanjem Međunarodnog dana osoba s invaliditetom u sklopu ŠC Višnjik, O3. prosinca pod sloganom „Kroz život bez barijera“. Kad kažemo život bez barijera mislimo dvojako, na život bez arhitektonskih barijera i na život bez socijalnih, političkih, društvenih i svakojakih drugih barijera s kojima se osobe s invaliditetom susreću kroz svoj život. Ujedinjeni narodi su 1992. donijeli Odluku kojom se 3. prosinca obilježava kao Međunarodni dan osoba s invaliditetom i time pozvali cijeli svijet na aktivnosti za postizanje punog i jednakog uživanja ljudskih prava i sudjelovanja osoba s invaliditetom u društvu. Tema prošlogodišnjeg obilježavanja Međunarodnog dana osoba s invaliditetom diljem svijeta je: „Jačanje vodstva osoba s invaliditetom za uključivu i održivu budućnost“. Ova tema prepoznaje važnu ulogu koju osobe s invaliditetom imaju u stvaranju uključivijeg i održivijeg svijeta za sve. Također naglašava važnost sudjelovanja osoba s invaliditetom u procesima donošenja odluka koji utječu na njihove živote. Izrazito je važno promicati vodstva osoba s invaliditetom u svim područjima života, osiguravati uključenost osoba s in-

liditetom u sve aspekte društva, poticati osobe s invaliditetom na sudjelovanje u procesima donošenja odluka, podizati svijest o pravima osoba s invaliditetom i u konačnici slaviti postignuća osoba s invaliditetom. U tom duhu s nadom u bolju budućnost proslavili smo naš dan, a svojom prisutnošću su nas počastili naši dragi članovi, predstavnici i članovi sestrinskih udruga i ustanova te predstavnici Grada Zadra, Zadarske županije, Policijske uprave zadarske, Liburnije d.o.o., Sveučilišta u Zadru, te TZ Grada Zadra. Obilježavanje su, tradicionalno, uljepšale fotografije učenika Srednjoškolskog đlačkog doma Zadar te prisustvo dječice iz DV Latica. Ujedno je predstavljeno i dvanaesto izdanje Glasnika. Uz predsjednika Udruge, gospodina Źeljka Źupanovića, prisutnima su se obratio i Źupan, gospodin BoŹidar Longin. Srednjoškolski đlački dom Zadar nas je i ove godine počastio poklonom, jednom od fotografija iz njihove kolekcije. I ove godine smo se uključili u Kampanju „16 dana aktivizma protiv rodno uvjetovanog nasilja“ koja je započela 25. studenoga, na Međunarodni dan borbe protiv nasilja nad ženama, i završava 10. prosinca, na Međunarodni dan ljudskih prava. I upravo kao znak podrške borbi protiv nasilja nad ženama, naročito nad ženama s invaliditetom, podijelili smo bijele vrpce i letke. Obilježavanje su popratili i mediji. Hvala svima koji s nama obilježili ovaj vaŹan dan za osobe s invaliditetom.

Obilježavanje četrdesete obljetnice Udruge

Udruga na ovim prostorima djeluje od dana osnivanja 18. studenog 1983. godine pod nazivom Društvo distrofičara, invalida cerebalne i dječje paralize i ostalih tjelesnih invalida Općine Zadar, a upisana je u Registar društvenih organizacija 12. ožujka 1985. godine. Dakle, kao službena organizacija upravo na ovaj datum 2025. godine proslavila četrdesetu obljetnicu. Na proslavi ove obljetnice imali smo čast ugostiti članove udruge, bivše predsjednike i djelatnike udruge kao i predstavnike Grada Zadra i Zadarske Županije te predstavnike javnog mnijenja. Tom prilikom bivši predsjednici su iznijeli svoja iskustva, a trenutni predsjednik udruge se osvrnuo na trenutna događanja i aktivnosti koje se provode u udruzi. Predstavnici lokalne i regionalne vlasti, a ujedno i naši financijeri su se također obratili prisutnima. Nakon službenog dijela nastavili smo druženje u malo manjem formalnom tonu uz tortu i osvježenje.

U svoja najveća ostvarenja i rad udruge ubraja osnivanje i dugogodišnje vođenje Boravka za djecu i mladež s teškoćama u razvoju koji je započeo s radom davne 1991. godine iz kojeg se razvio Dječji vrtić za djecu s teškoćama u razvoju LATICA. U cilju pružanja daljnje pomoći djeci s teškoćama u razvoju Udruga je osnovala 18. travnja 2002. godine Fundaciju Dijete i Mi, radi prikupljanja sredstava za izgradnju i opremanje novih prostora za Dječji vrtić za djecu s teškoćama u razvoju LATICA. Pod nazivom Udruga tjelesnih invalida Zadarske županije Zadar (UTI-ZADAR) djeluje od 23. listopada 1997. do 4. lipnja 2025. kada postaje Udruga osoba s invaliditetom Zadarske županije Zadar (UO-SI-ZADAR). Do promjene u nazivu dolazi radi usklađivanja s Konvencijom UN-a o pravima osoba s invaliditetom, prema kojoj izraz „invalid“ nije prikladan već se isti zamjenjuje sa „osoba s invaliditetom“. Udruga djeluje kao nestranačka, nepolitična, neprofitna i humanitarna organizacija s ciljem okupljanja i organiziranja osoba s

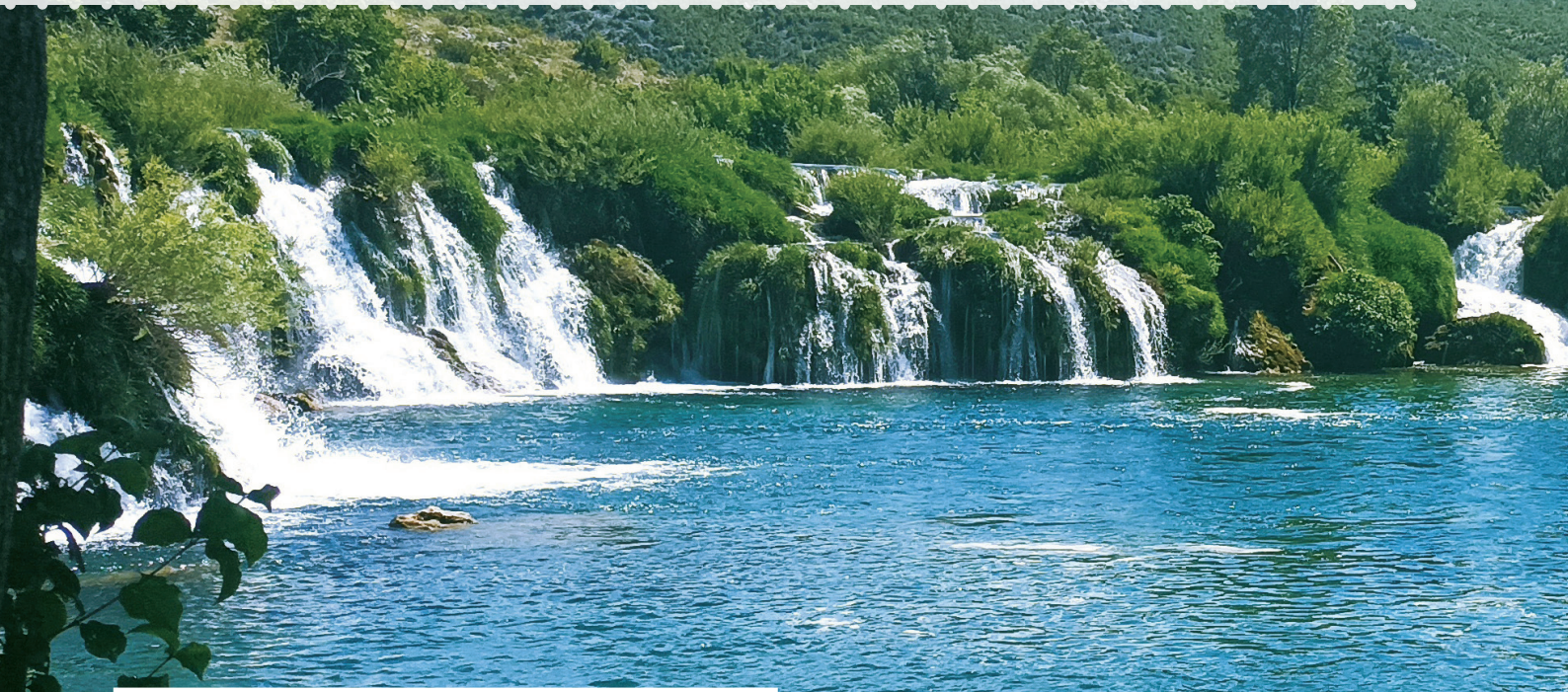

tjelesnim invaliditetom, njihovih obitelji i ostalih građana radi rješavanja socijalnih, obrazovnih, zdravstvenih, kulturnih i ostalih pitanja osoba s invaliditetom, zahvaljujući financiranju od strane Grada Zadra, Zadarske županije, Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva te Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike.

U svom dosadašnjem dugogodišnjem radu, okupljajući osobe s invaliditetom i druge građane Udruga je pomažući im u rješavanju nastalih problema i ostvarivanju njihovih prava, organiziranjem različitih manifestacija vezanih uz problematiku osoba s invaliditetom, ostvarila i dobila niz priznanja među kojima ističemo Godišnju nagradu Zadarske Županije za 2000. godinu. Nadalje Udruga je 22. rujna 2009. sklopila Ruku prijateljstva s Osnovnom školom Zadarski otoci, potom 22. prosinca 2015. godine Ruku prijateljstva s Gimnazijom Vladimira Nazora, te 04. prosinca 2017. godine Ruku prijateljstva sa Srednjoškolskim dačkim domom Zadar. Kroz svoj rad i djelovanje suradjemo s udrugama i organizacijama na lokalnoj i nacionalnoj razini. Udruga je svojevremeno bila u ulozi savjetodavnog tijela pri nabavi kombija za OSI, te nabavi niskopodnih autobusa. Aktivno suradjemo s nadležnim institucijama vezano za uklanjanje arhitektonskih barijera na području Grada Zadra te rješavanju drugih bitnih pitanja vezanih za osobe s invaliditetom. Zadnjih 12 godina Udruga objavljuje i svoj Glasnik čiji prvi broj je pokrenula tadašnja predsjednica Iva Blažić. Hvala svima koji su na bilo koji način bili ili još uvijek jesu dio ove naše priče i nadamo se da ćemo se družiti još mnogi niz godina kako sa starim tako i sa novim licima.

Izlet članova Udruge osoba s invaliditetom Zadarske županije Zadar

Ovogodišnja avantura je započela posjetom gradu Obrovcu i to ni manje ni više nego u policijskoj pratnji. Iako je bilo samo riječ o dogovorenoj pratnji iz sigurnosnih razloga jer smo bili prinuđeni ići u suprotnom smjeru od uobičajenog smjera prometovanja, nama je bilo zabavno i osjećali smo se kao pravi VIP-ovci.

U Obrovcu smo posjetili Zavičajni muzej Obrovac, potom uživali u istraživanju ljepota Zrmanje i ručku uz zvukove slapova, a na povratku smo svratili u posjet franjevačkom samostanu u Karinu. Zahvaljujemo svima koji su nam pomogli u organizaciji ovog izleta i radujemo se ponovnom druženju s našim članovima!

Izborna Skupština, 7. svibnja 2025.

Izborna Skupština je održana u prostorima Jedriličarskog kluba Uskok, 7. svibnja 2025. Mandat su obnovili dosadašnji predsjednik Željko Županović te dopredsjednik Filip Jadrijević. Za članove Upravnog odbora izabrani su: Ivan Anušić, Branko Nešović, Pero Žilić, Mile Jurić, Emira Alidžanović, Alenka Latinčić i Jelena Zubak-Barić, dok su za članove Nadzornog odbora izabrani Vjekoslav Valčić, Jadran Mašina i Žarko Bačić. Za zamjenika u Nadzornom Odboru izabran je Ilija Margarin. Za predstavnika u Hrvatskom savezu udruga osoba s tjelesnim invaliditetom (HSUTI) izabran je Željko Županović, za predstavnika u Hrvatskom savezu udruga dječje i cerebralne paralize (HSUCDP) Pero Žilić, za predstavnika u Savezu društava distrofičara Hrvatske (SDDH) Filip Jadrijević. Za likvidatora je izabran gospodin Zdenko Mičić.

Najveća izmjena koju je izglasala ovogodišnja skupština tiče se izmjene i nadopune članka u Statutu vezano za izmjenu naziva udruge te uvođenje usluge osobne asistencije kada za to budu zadovoljeni svi uvjeti i zakonski propisi. Novi naziv udruge tako glasi Udruga osoba s invaliditetom Zadarske županije Zadar (UOSI-ZADAR).

Predstavljena su izvješća o radu te financijska izvješća za 2024. godinu kao i Strateški plan udruge za razdoblje od 2025. do 2029. godine. U prošloj godini nastavljena je provedba projekta »Osobe s invaliditetom u EU – samostalno i neovisno življenje – Zajedno smo jačik« financiranog od strane Grada Zadra te projekta »Osobe s invaliditetom u EU – samostalno i neovisno življenje«, financiranog od strane Zadarske županije. Također se nastavilo s provedbom aktivnosti u sklopu projekta Klubovi korisnika-Kluba Aktiv financiranog od strane Ministarstva rada mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike, u sklopu kojeg je Udruga jedan od partnera, kao i provedbom aktivnosti u sklopu financijske podrške od strane Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva.

Obilježavanje Nacionalnog dana cerebralne paralize

Povodom obilježavanja Nacionalnog dana cerebralne paralize, 5. svibnja 2025. posjetili smo Osnovnu školu Zadarski otoci s ciljem osvještavanja djece vezano za cerebralnu paralizu. Kroz razgovor i prenošenje iskustva iz vlastitih života nastojali smo na jednostavan način predložiti što je to cerebralna paraliza, s čime se sve mogu osobe koje žive s njom suočavati te kako unatoč teškoćama i preprekama mogu mnogo toga postići. Odjenuli smo zelene majice prenoseći simboličnu poruku: NOSIMO ZELENO ZA CEREBRALNU PARALIZU! A u tom duhu smo podijelili i zelene balone djeci. Bilo je to lijepo i veselo druženje i radujemo se novim susretima!

CEREBRALNA PARALIZA: Šest važnih riječi o CP-i

1 FUNKCIJA Možda stvari činim drugačije, ali ih MOGU učiniti. Kako to radim, nije važno. Dopustite mi da pokušam.

2 OBITELJ Oni me poznaju najbolje i vjerujem da čine ono što je najbolje za mene. Slušajte ih. Razgovarajte s njima. Čujte ih. Poštujte ih.

3 FITNESS Svatko treba ostati zdrav i u dobroj formi, pa tako i ja. Pomozite mi pronaći načine kako da ostanem u formi.

4 PRIJATELJI Važno je imati prijatelje u djetinjstvu. Pružite mi prilike da steknem prijateljstva sa svojim vršnjacima.

5 ZABAVA Zabava i igra karakteristični su za djetinjstvo. To je način na koji učim i rastem. Pomozite mi pronaći aktivnosti koje su mi najzabavnije.

6 BUDUĆNOST Jednog dana ja ću odrasti. Pronađite načine za mene da postanem samostalan i da budem uključen u svoju zajednicu.

Svjetski dan cerebralne paralize, 6. listopada

Danas u svijetu živi oko 50 milijuna osoba s cerebralnom paralizom, a prema službenim podacima Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo u Hrvatskoj živi oko 26.391 osoba s cerebralnom paralizom i ostalim paralitičnim sindromima, što čini 4,10% ukupnog broja osoba s invaliditetom. Cerebralna paraliza je složen i trajan invaliditet koji iziskuje sustavan i interdisciplinarni pristup. Karakteriziraju je teškoće u kretanju koje variraju u svojoj težini ovisno o položaju i težini ozljede mozga. Cerebralna paraliza je vrlo često popraćena nizom drugih stanja poput boli, poremećaja spavanja, respiratornih i intelektualnih teškoća, poremećaja ponašanja, izostanaka govora, epilepsije, sljepoće, gluhoće i drugih stanja koja u velikoj mjeri utječu na kvalitetu života osoba s cerebralnom paralizom.

Svjetski dan cerebralne paralize pokret je osoba s cerebralnom paralizom, njihovih obitelji i organizacija koje ih podržavaju, u više od 75 zemalja svijeta. Vizija pokreta je osigurati djeci i odraslima s cerebralnom paralizom ista prava, pristup i mogućnosti u društvu.

Ovoj već tradicionalnoj inicijativi priključila se i naša udruga na čelu sa

Savezom udruga osoba s cerebralnom i dječjom paralizom, a ovogodišnji slogan obilježavanja Svjetskog dana cerebralne paralize bio je „Jedinstveni i ujedinjeni“, kojim se naglašava činjenica o postojanju mnoštva različitih priča i razloga zašto trebamo graditi inkluzivnije društvo.

U duhu podrške osobama s invaliditetom i njihovim obiteljima okupili smo se na Pozdravu Suncu kojeg je Grad Zadar ovom prilikom osvijetlio zelenom bojom, simbolom podrške osobama s cerebralnom paralizom. Te večeri zeleno svjetlo je u znak solidarnosti i podrške svjetlilo i u drugim mjestima i gradovima diljem Hrvatske koji su se također priključili ovoj inicijativi.

Budućnost je svijetla uz međunarodne napore radi ostvarivanja suradnje u istraživanju, praksi, obrazovanju, tehnologiji i socijalnim akcijama, od ljudi za ljude s cerebralnom paralizom.

Kvaliteta života osoba s cerebralnom paralizom uvelike ovisi o pristupu suvremenim tehnologijama kao i pristupačnosti okoline, informacija i načina komunikacije. Zajedno možemo napraviti da se bolja budućnost doista ostvari.

MIT
Cerebralna paraliza se javlja samo pri rođenju

ČINJENICA
Brojni uzročnici mogu dovesti do cerebralne paralize

Kampanja „Milijarda ustaje“ 2025.

Što zapravo znači kampanja milijarda ustaje? Jedna od tri žene na planetu bit će pretučena ili silovana tijekom svog života. To je JEDNA MILIJARDA ŽENA I DJEVOJČICA. Stoga svake veljače diljem svijeta se ustaje kako bi se pokazalo lokalnim zajednicama i svijetu što znači ta milijarda te kako bi se ukazalo na nepravdu s kojom se žene i djevojčice koje su preživjele nasilje najčešće suočavaju.

Ljudi širom svijeta ustaju kroz ples, pjesmu, igru i druge načine izražavanja radosti i zajedništva, ustaju kako bi slavili slobodu i činjenicu da nasilje nije pobijedilo niti slomilo one koji su ga preživjeli. Svrha ove sad već tradicionalne kampanje je pokazati odlučnost u stvaranju nove svijesti, svijesti koja će se opirati nasilju sve dok

Iskorjenjivanje dječje paralize (polio virusa) je moguće;

Svjetski dan borbe protiv dječje paralize obilježavamo 24. listopada

Svake godine, 24. listopada, svijet se ujedinjuje kako bi obilježio Svjetski dan protiv polio virusa – dječje paralize, dan posvećen podizanju svijesti o globalnoj borbi za iskorjenjivanje polio virusa koji može izazvati paralizu i biti potencijalno smrtonosna, a uzrokuje je poliovirus.

Polio virus najčešće pogađa djecu mlađu od 5 godina i može dovesti do trajne paralize ili smrti. Širi se kontaminiranom vodom i hranom, a u područjima s lošim sanitarijama može se brzo širiti. Dobra vijest? Polio se u potpunosti može spriječiti cijepljenjem.

Zahvaljujući globalnim naporima predvođenima Globalnom inicijativom za iskorjenjivanje dječje paralize (GPEI), WHO-om, UNICEF-om i drugim partnerima, slučajevi divljeg polio virusa smanjeni su za više od 99 % od 1988. godine.

No prijetnja i dalje postoji, posebno u zajednicama s niskim obuhvatom cijepljenja. Ako polio ne bude potpuno iskorijenjen, riskiramo ponovno izbijanje bolesti koje bi svake godine moglo paralizirati tisuće djece.

U 2025. cilj ostaje: ojačati rutinska cijepljenja i podržati globalne zdravstvene sustave kako bi brzo otkrili i odgovorili na svaki slučaj bolesti. Uz političku volju, snažnu uključenost zajednice i kontinuirano financiranje, polio može biti iskorijenjen. Osiguranje zdravlja također je važno jer pokriva sve vaše cijepljenje.

Ne morate biti zdravstveni radnik da biste napravili razliku. Roditelji, vođe zajednica, vjerske skupine, mladi aktivisti i

Što moramo učiniti:

- Promicati potpuno cijepljenje djece, posebno u nerazvijenim područjima
- Boriti se protiv dezinformacija o cjepivima kroz edukaciju zajednice
- Podržati zdravstvene radnike, heroje koji cijepaju djecu i u najteže dostupnim mjestima
- Poticati sustave nadzora i brze reakcije kako bi se pratili svi slučajevi
- Održavati financiranje i globalna partnerstva dok iskorjenjivanje ne bude potvrđeno.

lokalne nevladine organizacije svi mogu doprinijeti. Širenje točnih informacija, osiguravanje da je svako dijete cijepljeno i podrška kampanjama imunizacije može omogućiti završni napor.

U zajednicama gdje siromaštvo ograničava pristup zdravstvenoj skrbi, zdravstveno osiguranje ostaje ključno. Promicanje zdravstvenog osiguranja nije samo dobra politika, to je dugoročna investicija u otpornost javnog zdravstva. Polio virus se može spriječiti. Cjepivo je sigurno. Ali moramo djelovati zajedno.

Izvor: <https://advocatenewspaper.csaainc.org/2025-world-polio-day-ending-polio-is-possible-lets-finish-the-job/>

jednog dana ono postane nezamislivo. Ove godine slogan Kampanje je bio „Milijarda ustaje 2025 – Ustanimo za slobodu“. Vođeni tom niti vodiljom i ove godine smo podržali SOIH – Mrežu žena s invaliditetom zajedno s našim savezima i udrugama te ostalim organizacijama civilnog društva i u znak podrške i zajedništva sa crvenim oznakama na rukama spojili smo ruke i podijelili fotografije istih na društvenim mrežama, plesalo se, pjevalo i družilo, te organiziralo različita humanitarna događanja. Poruka svega toga je: želimo ljubav, slogu, brigu, inkluzivno društvo, dobroću, solidarnost, umjesto ratova, nasilja, patnje, podjele i uništenja!

Gledano kroz retrospektivu svega što se dogodilo i promijenilo od kad se Kampanja provodi dolazi se do pomalo poražavajućeg zaključka da se zapravo malo toga promijenilo. Istina, glas žena i organizacija koje se bore za prava i zaštitu žena je snažniji, svijest o svemu negativnom što se događa je dublja, snaga društvene, globalne solidarnosti je sve veća, pokrenute su kulturne i društvene promjene vođene zajednicom, ali nažalost još uvijek svjedočimo velikoj količini nasilja koje ne jenjava već eskalira. Još uvijek postoje žene koje su zaboravljene, žive zakopane, prodane, ubijene, ranjene.

Obilježen Svjetski dan svjesnosti o Duchenne mišićnoj distrofiji

Obilježavanje mjeseca svjesnosti

Spinalna Mišićna Atrofija

Kolovoz je mjesec svjesnosti o Spinalnoj mišićnoj atrofiji (SMA) stoga u tom duhu objavama na društvenim stranicama nastojali smo javnosti približiti ovu tešku i nasljednu neuromuskularnu bolest. Savez društava distrofičara Hrvatske (SDDH) svake godine obilježava mjesec svjesnosti o SMA, a mi kao jedna od članica SDDH smo se odlučili na ovaj način pridružiti ovogodišnjem obilježavanju u nadi da će javnost popratiti naše

objave i naučiti nešto više o Spinalnoj mišićnoj atrofiji jer važno je biti informiran i razumjeti te pružiti podršku onima koji se svakodnevno bore s ovom teškom bolešću možda čak u vašoj neposrednoj blizini. S istom namjerom nastavku dijelimo s vama neke od informacija o Spinalnoj mi-

šićnoj atrofiji (SMA). Spinalna mišićna atrofija (SMA) je teška, nasljedna, progresivna neuromuskularna bolest koja se klinički očituje atrofijom mišića. Riječ je o poremećajima uslijed kojih degeneriraju živčane stanice kralježnične moždine i moždanog debla, uzrokujući progresivnu slabost mišića i njihov gubitak. Posljedično tome javljaju se razne komplikacije povezane s bolešću kao što su nemogućnost hodanja i samostalnog hranjenja te respiratorni

problemi. Iako se uglavnom dijagnosticira u djetinjstvu, SMA može pogoditi ljude u bilo kojoj životnoj dobi. Ova bolest svake godine pogodi 1 od 10 000 novorođenčadi u svijetu. U Hrvatskoj od spinalne mišićne atrofije boluje stotinjak osoba. Dijagnoza se potvrđuje molekularno genetskom analizom potaknutom liječničkom procjenom (provodi se elektromiografija i studije provodljivosti živaca, krvni test za detekciju genskog defekta, a ponekad i mišićna biopsija).

Činjenice o Spinalnoj mišićnoj atrofiji: Postoji 5 glavnih tipova spinalnih mišićnih atrofija koje uzrokuju različite stupnjeve mišićne slabosti i gubitka mišića.

Ovisno o tipu spinalne mišićne atrofije, osobe mogu biti u potpunosti ovisne o drugima jer ne mogu niti sjediti niti stajati, mogu biti ograničene na invalidska kolica te mogu hodati.

Dijagnoza se temelji na obiteljskoj anamnezi, testovima funkcije mišića i živaca te testovima krvi za otkrivanje genskog defekta.

Nema lijeka, ali fizikalna terapija i upotreba proteza mogu pomoći.

Povodom Svjetskog dana svjesnosti o Duchenne mišićnoj distrofiji, naši dragi kolege iz DM Hrvatska zajedno sa svojim obiteljima i prijateljima te predstavnicima Saveza društava distrofičara Hrvatske su obilježili Svjetski dan svjesnosti o Duchenne mišićnoj distrofiji okupljanjem u središtu Zagreba odakle je upućen apel zdravstvenom sustavu za adekvatnije terapije i ortopedski pomagala. Također na inicijativu Saveza društava distrofičara Hrvatske gradovi diljem Hrvatske pridružili su se globalnom pokretu osvjetljavanja znamenitosti, građevina i spomenika povodom obilježavanja 7. rujna, Svjetskog dana svjesnosti o Duchenne mišićnoj distrofiji. Crveno svjetlo je gorjelo kao snažan simbol zajedništva i podrške, s ciljem podizanja svijesti o ovoj teškoj bolesti. U znak podrške pridružili smo se članovima DM Hrvatska na Pozdravu Suncu koji je tom prilikom svijetlio crveno.

o Spinalnoj mišićnoj atrofiji (SMA)

Spinalna mišićna atrofija, u svim svojim oblicima, je nasljedna recesivna bolest, a to znači da su potrebna dva gena kako bi došlo do poremećaja i to jedan od svakog roditelja, kako bi se naslijedila bolest. Nastali poremećaji mogu utjecati na mozak i središnji živčani sustav, kao i na periferne živce.

Simptomi prva četiri tipa spinalne mišićne atrofije se prvi put pojavljuju tijekom dojenačke dobi i djetinjstva. Spinalna mišićna atrofija tip 0, je najteži oblik koji utječe na fetus prije rođenja. Fetus se ne miče onoliko koliko se očekuje tijekom kasne trudnoće, a po rođenju beba ima jaku slabost i nedostatak mišićnog tonusa. Prisutan je i nedostatak refleksa dok su pokreti zglobova ograničeni. Lice je na obje strane paralizirano. Srčani problemi su prisutni, a mišići koji kontroliraju disanje su slabi. Dojenčad često umire u prvim mjesecima upravo zbog otežanog disanja, nastupi zatajenje disanja.

Spinalna mišićna atrofija tip 1 (infantilna spinalna mišićna atrofija): Prvi simptomi i poremećaji su vidljivi prili-

kom rođenja ili par dana nakon rođenja, a očituju se kroz mišićnu slabost. Praktički je mišićna slabost uvijek vidljiva u dobi od 6 mjeseci. Dojenčad nema mišićni tonus niti refleksa a prisutne su teškoće pri sisanju, gutanju te disanju. Smrt se javlja u 95% djece u prvoj godini, a kod svih do dobi od 4 godine, najčešće zbog respiratornog zatajenja.

Spinalna mišićna atrofija tip 2: Mišićna slabost se uglavnom razvija u dobi od 3 do 15 mjeseci. Jako mali broj djece nauči sjediti (manje od jedne četvrtine). Nijedno dijete ne može puzati niti hodati, prisutno je odsustvo refleksa, a gutanje može biti teško. Većina djece je u invalidskim kolicima u dobi od 2 do 3 godine. Smrt se često javlja u ranoj životnoj dobi, najčešće uslijed respiratornih teškoća. Međutim, kod ovog tipa, neka djeca uspiju preživjeti i žive s trajnom mišićnom slabošću koja nije progresivna i često imaju i tešku zakrivljenost kralježnice.

Spinalna mišićna atrofija tip 3: Javlja se između 15 mjeseci i 19 godina i postupno se pogoršava. Osobe s ovim

tipom mišićne atrofije uglavnom žive dulje od onih sa spinalnom mišićnom atrofijom tipa 1 ili 2. Neke imaju i normalan životni vijek. Mišićna slabost i gubitak mišićnog tonusa počinje u kukovima i bedrima, a kako bolest napreduje mišićna slabost se širi na ruke, stopala i šake. Na duljinu i kvalitetu životnog vijeka uvelike utječe veličina i učestalost respiratornih teškoća.

Spinalna mišićna atrofija tip 4: Javlja se u odrasloj životnoj dobi, najčešće u razdoblju od 30 do 60 godine života. Uglavnom zahvaća mišiće u kukovima, bedrima i ramenima. Slabost u mišićima se javlja polako, a potom isti u potpunosti oslabe.

Liječenje mišićne atrofije se svodi na liječenje uzroka putem fizikalne i radne terapije, ortoza i pomagala. Fizikalni i radni terapeuti mogu pružiti prilagodljive uređaje koji djeci pomažu pri jelu, pisanju, korištenju računala i sl. Koriste se i lijekovi koji mogu poboljšati kretanje mišića i odgoditi invaliditet i smrt.

Obilježavanje Međunarodnog dana rijetkih bolesti

Ove godine naša udruga je kao jedna od članica Saveza društava distrofičara Hrvatske (SDDH) podržala inicijativu kojom se Savez uključio u obilježavanje Međunarodnog dana rijetkih bolesti.

Međunarodni dan rijetkih bolesti obilježava se svake godine krajem veljače, u prijestupnim godinama simbolično upravo 29. veljače – najrjeđeg dana u kalendaru, a u godinama koje to nisu, 28. veljače.

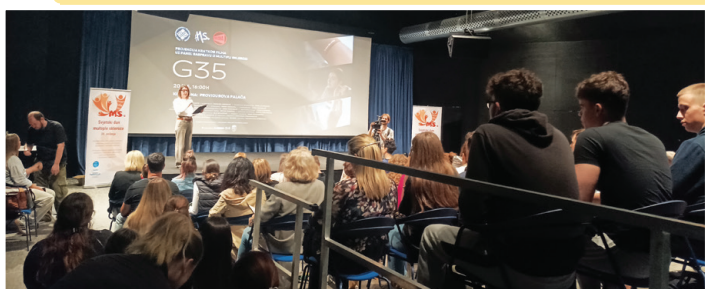
Rijetkim bolestima po definiciji smatraju se one bolesti koje pogađaju manje od 1 na 2000 osoba, a većina ih je genetskog podrijetla. Pojedinačno su rijetke, ali budući da ih je identificirano preko 6000, procjenjuje se da u svijetu živi preko 300 milijuna osoba s različitim oblicima rijetkih bolesti. Među njih, sukladno svojoj incidenciji, spadaju i mišićne distrofije i neuromuskularne bolesti. Rijetke bolesti općenito, kao i sama mišićna distrofija i neuromuskularne bolesti, često su kronične, progresivne i složene te zahtijevaju multidisciplinarnu podršku i suradnju zdravstvenog i socijalnog sustava.

Cilj obilježavanja Međunarodnog dana rijetkih bolesti je osnažiti osobe s rijetkim bolestima, potaknuti donošenje boljih politika i osigurati ravnopravni pristup dijagnostici, liječenju i podršci.

SDDH ovogodišnjem obilježavanju pridružio pre-

vođenjem i dijeljenjem informativnih kartica koje je kreirala Međunarodna organizacija za rijetke bolesti. Kartice nude sažete informacije o rijetkim bolestima i izazovima s kojima se suočavaju osobe s rijetkim bolestima i njihove obitelji, a prilažemo ih u nastavku jer svaki glas i svaka podrška čine razliku!

Obilježavanje svjetskog dana multiple skleroze

Uoči Svjetskog dana Multiple skleroze, koji se inače obilježava 30. svibinja, sudjelovali smo na projekciji kratkog filma „G 35“. Riječ je o filmu koji predočava jutarnju rutinu mlade djevojke koja ima multiplu sklerozu. Cilj filma je podizanje svijesti o multiploj sklerozu. Po završetku projekcije spomenutog filma održana je i panel rasprava s neurolozima i osobama s multiplom sklerozom na temu multiple skleroze. Cjelokupno događanje održano je od strane Saveza društava multiple skleroze Hrvatske, Foruma mladih s multiplom sklerozom Hrvatske te Društva oboljelih od multiple skleroze Zadarske županije.

Udruga je također sudjelovala i na 7. ZADARSKOM MS ĐIRU. Ovo sad već tradicionalno događanje organizirali su naši dragi suradnici Društvo oboljelih od multiple skleroze Zadarske županije s ciljem podizanja razine svijesti lokalne zajednice te naglašavanja važnosti brige o vlastitom zdravlju putem tjelesne aktivnosti, a riječ je o rekreacijskoj šetnji koja se odvijala u sklopu rekreacijskog djela ŠC Višnjik u Zadru.

Europski dan svjesnosti o Mijasteniji gravis

Diljem Hrvatske obilježen je Europski dan svjesnosti o Mijasteniji gravis, 2. lipnja 2025. godine. U večernjima satima tog dana u gradovima Hrvatske na inicijativu Saveza društava distrofičara Hrvatske, zelenim svjetlom bile su obasjane različite znamenitosti u znak podrške osobama oboljelim od Mijastenije gravis. Naš grad se također priključio ovoj inicijativi obasjavši Pozdrav Suncu. Posjetili smo Pozdrav Suncu u znak podrške oboljelima i na društvenim mrežama podijelili fotografije tog posjeta kao i informacije o ovoj rijetkoj autoimunoj bolesti s ciljem osvještavanja javnosti. U nastavku koristimo priliku da i putem našeg Glasnika podijelimo nekoliko informacija o Mijasteniji gravis (MG).

Mijastenija gravis (MG) je autoimuna bolest koja se očituje slabošću i zamaranjem skeletnih mišića. Uzrok je poremećaj prijenosa živčanog podražaja sa živca na mišić u području neuromišićne spojnice. Gubitak ili disfunkcija acetilkolinških receptora nastaje tako što dolazi do reakcije imunološkog sustava protiv njih i stvaranja protutijela koji ih uništavaju čime se narušava komunikacija između živaca i mišića, što rezultira epizodama slabosti mišića. Osobe obično imaju spuštene vjeđe i dupli vid, a mišići postaju neuobičajeno umorni i slabi nakon napora.

Riječ je o rijetkoj bolesti koja se javlja u oko pet slučajeva na 100.000 stanovnika. Mehanizam koji pokreće

ovu reakciju je nepoznat. Bolest je češća kod žena, a najčešće se razvije između 20. i 40. godine života, no može se pojaviti u bilo kojoj dobi. U oko 75% oboljelih postoji poremećaj timusa, prsne žlijezde koja ima ulogu u imunološkom sustavu. Simptomi bolesti su: slabost mišića (ruke, noge, oči, lice, vrat), pretjeran umor nakon napora, promuklost glasa, otežano disanje, gutanje i govor. U 10% bolesnika dolazi do zahvaćenosti i dišnih mišića, pa su tada životno ugroženi (mijastenična kriza).

MG je neizlječiva bolest, ali se može dovesti u fazu remisije (poboljšanja) uz liječenje. Liječenje je usmjereno na suzbijanje simptoma i poboljšanje kvalitete života lijekovima i fizikalnom terapijom, Redoviti pregledi liječnika, fizikalna terapija i promjene u životnim navikama mogu pomoći u upravljanju bolesti. Posebna pozornost je potrebna tijekom trudnoće, jer MG može utjecati na tijek trudnoće.

Obilježavanje međunarodnog dana bijelog štapa

Inače Međunarodni dan bijelog štapa obilježava se 15. listopada s ciljem podizanja svijesti u javnosti o specifičnim potrebama slijepih i slabovidnih osoba. Ova manifestacija ima dugu tradiciju obilježavanja. Sve je započelo još davne 1930. godine, kada je inicijativa za korištenje bijelog štapa kao zaštitnog znaka slijepih osoba u prometu prvi put pokrenuta, a prvo službeno obilježavanje bilo je 1964. godine dok se u Hrvatskoj pridružila obilježavanju 15. listopada 1996. godine. Tradiciju obilježavanja ovog dana prigrlila je i Udruga slijepih Zadarske

županije, a naša Udruga je bila jedna od sudionica u ovogodišnjem obilježavanju Međunarodnog dana bijelog štapa koje se odvijalo u prostorima Udruge slijepih Zadarske županije. Na ovogodišnjem susretu raspravljalo se o potrebi uvođenja trake vodilice od Branimirove obale prema mostu jer bi na taj način slabovidne i slijepo osobe koji se samostalno kreću mogle doći do Poluotoka prateći vodilicu bez opasnosti da se ozlijede ili upadnu u more. Istaknuto je i potreba za dodatnim zvučnim semaforima gdje se članovi udruge više i češće kreću. Bilo je govora i o potrebi za uvođenjem zvučne najave stanica u gradske autobuse

Tražili smo jednu traku vodilicu od Branimirove obale prema mostu jer bi neki koji se samostalno kreću mogli doći do grada prateći vodilicu bez opasnosti da se ozlijede ili upadnu u more, kazala je Vukić te dodala kako im trebaju i zvučni semafori. Trebaju nam zvučni semafori na nekim određenim lokacijama gdje se naši članovi najviše kreću. Neki jesu ozvučeni, ali bi trebalo na tome još poraditi.

Dani otvorenih vrata udruga 2025.

I ove godine smo se odlučili otvoriti vrata prema građanima u sklopu Dana otvorenih vrata udruga (DOVU) u želji da im približimo naš rad i djelovanje, ali i da dobijemo povratnu informaciju od strane istih, naročito osoba s invaliditetom, eventualne prijedloge za daljnji rad, ukaze na eventualne probleme i situacije koje bi trebalo riješiti. Tom prilikom smo pozvali i predstavnike medija kako bismo se osvrnuli na planove i aktivnosti koje imamo u vidu u budućnosti te na tekuća zbivanja s ciljem približavanja istih javnosti. U skladu s tim izvijestili smo sve prisutne, a putem medija i širu javnost o rezultatima Izborne Skupštine, nastavku provedbe naših projekta financiranih iz proračuna Grada Zadra i Zadarske Županije kojima je cilj promicanje prava osoba s invaliditetom kao i rad na pronalaženju dugoročnih rješenja problema s kojima se osobe s invaliditetom svakodnevno susreću.

Bilo je i par riječi o završetku provedbe aktivnosti u sklopu projekta Klubovi korisnika - Klub Aktiv financiranog

od strane Ministarstva rada mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike, u sklopu kojeg je Udruga bila jedan od partnera s naglaskom da će se jedan dio spomenutih aktivnosti nastaviti provoditi u sklopu financijske podrške od strane Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva. Istaknuto je da ćemo nastaviti suradnju s TZ Zadarske županije i TZ Grada Zadra, započetu upravo na prošlogodišnjim Danima otvorenih vrata udruga, vezano za stanje pristupačnosti turističkih destinacija na području Zadarske županije osobama s invaliditetom.

Prema novom Zakonu o turizmu, turističke zajednice su obvezne izraditi Plan upravljanja destinacijom koji mora dati smjernice i preporuke što se mora napraviti na području Zadarske županije poštujući ova načela turizma: održivost, kvaliteta, pristupačnost, zadovoljstvo i sigurnost. A kao jednu od smjernica u tom pogledu Ministarstvo turizma i sporta je tiskalo i Priručnik za pristupačni turizam te inkluzivnu uslugu i zapošljavanje.

Obilježavanje Europskog tjedna mobilnosti

Europski tjedan mobilnosti je kampanja Europske komisije koja je usmjerena na podizanje javne svijesti o održivoj urbanoj mobilnosti, a održava se svake godine od 16. do 22. rujna. Tema ovogodišnje europske kampanje je bila „Mobilnost za sve“ kojom se željelo naglasiti da održive opcije kretanja kao što su hodanje, bicikliranje, rolanje i javni prijevoz trebaju biti dostupne, pristupačne i sigurne za sve. To podrazumijeva osiguravanje pristupa održivom prijevozu za sve ljude, bez obzira na njihova primanja, lokaciju, spol ili sposobnosti. Imajući u vidu temu ovogodišnje kampanje, pod motom „KROZ ŽIVOT BEZ BARIJERA-MOBILNOST ZA SVE“, organizirali smo

mapiranje arhitektonskih prepreka u našem gradu i pozvali sve sugrađane da 18.09. 2025. u razdoblju od 10:00 do 12:00h na Narodnom trgu podijele s nama lokacije arhitektonskih prepreka koje su zamijetili kako bismo ih mogli evidentirati i intervenirati da iste budu otklonjene kako bi osobama u invalidskim kolicima, i teže pokretnim osobama dolazak do ključnih usluga poput zdravstvene zaštite, obrazovanja i posla bio moguć. Također smo željeli potaknuti građane, naročito osobe s invaliditetom da se više kreću, da izađu iz svojih kuća, obrate pozornost na arhitektonske nepravilnosti i prepreke u kretanju kako bi naš grad bio što pristupačniji svima.

Dani otvorenih vrata udruga

Budimo promjena koju želimo vidjeti u svijetu, budimo aktivni

Posjetite nas:

05. lipnja 2025.
Od 10:00 h do 12:00 h

www.udruga.hr
www.facebook.com/DaniUdruga

18

Radionica za ključne dionike u svrhu izrade Plana upravljanja destinacijom

U svrhu izrade Plana upravljanja destinacijom, u skladu sa Zakonom o turizmu Turistička zajednica Zadarske županije je 01. srpnja 2025. godine organizirala Radionicu za ključne dionike. Cilj radionice je bio okupiti sve važne dionike u turizmu te zajednički donijeti prioritetne smjernice i preporuke. Plan upravljanja turističkom destinacijom nije samo tehnički dokument, to je prije svega prilika za međusektorsku suradnju, konzultacije i zajedničko kreiranje budućnosti turizma. Cilj mu je definirati zajedničke prioritete, usuglasiti aktivnosti te postaviti temelje za održiv i dugoročno uspješan razvoj turizma u Zadarskoj županiji. U skladu s tim sudionici radionice su bili ugostitelji, hotelijeri, predstavnici turističkih agencija, prijevoznici, predstavnici Agencije Zadra Nova i mnogi drugi. Naša udruga je bila pozvana kako bi dala uvid u trenutnu situaciju u turističkoj ponudi Zadarske županije iz perspektive osoba s invaliditetom kao i prijedloge za razvoj pristupačnog turizma za osobe s invaliditetom. Voditelj radionice, je bio prof. dr. sc. Christian Stipanović sa Fakulteta za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu u Opatiji. Inače, spomenuti fakultet je ujedno i partner u izradi spomenutog Plana, a gospodin Stipanović jedan od stručnih članova tima.

Policajska akcija pregleda Europske parkirališne karte

U 2025. godini, u suradnji s PU Zadarskom smo organizirali Akciju pregleda Europske parkirališne karte za osobe s invaliditetom na Liburnskoj obali (od starog trajektnog pristaništa, preko starog autobusnog kolodvora do Arsenala) Cilj akcije je bio osvijestiti i educirati građane

o pravilnom načinu korištenja Europske parkirališne karte kao i o pravilnom načinu parkiranja na mjestima za osobe s invaliditetom te pješačkoj zoni sukladno Zakonu o sigurnosti prometa na cestama.

Radionica za dionike u sklopu projekta „FutureECOS“

Naša udruga je je bila jedna od sudionica na radionici u sklopu projekta „FutureECOS-Future-proof living space in growth corridor regions“. Agencija za razvoj Zadarske županije ZADRA NOVA u suradnji s Ministarstvom regionalnog razvoja i fondova Europske unije Republike Hrvatske je u sklopu ovog projekta organizirala radionicu s dionicima s ciljem poticanja interesa javnosti za razvoj pametnog, održivog i uključivog načina života. Koncept „Životnog prostora otpornog na budućnost“ koji promiče ovaj projekt, zahtjeva

sektorsku provedbu na političkoj i praktičnoj razini, interakcije između javnih tijela i učinkovitu suradnju s dionicima i različitim demografskim skupinama građana. Osim ZADRA NOVE na projektu sudjeluje još sedam partnera iz Finske, Hrvatske, Irske, Rumunjske, Srbije i Ukrajine.

Početna konferencija projekta "Snažna obitelj, snažan ja"

U lipnju 2025. godine bili smo jedni od sudionika na početnoj konferenciji projekta "Snažna obitelj, snažan ja". Spomenuto događanje organizirano je u Koncertnoj dvorani braće Bersa u Kneževoj palači od strane Centra za pružanje usluga u zajednici Mocire. Cilj konferencije je bio predstaviti projekt "Snažna obitelj, snažan ja" sufinanciran u okviru programa Europskog socijalnog fonda plus 2021.-2027. – Učinkoviti ljudski potencijali u okviru poziva na dostavu projektnih prijedloga „Inovativne socijalne usluge – odmor od skrbi (pilot projekt)" (SF.6.4.11.01.). Projekt će

se odvijati u partnerstvu s Udrugom za Down sindrom Zadarske županije. Opći cilj projekta je pružanje podrške razvoju inovativnih socijalnih usluga s ciljem prevencije institucionalizacije i veće uključenosti osoba s invaliditetom u zajednicu.

Proslava 34. rođendana Dječjeg vrtića Latica

Tradicionalno smo se pridružili mališanima Dječjeg vrtića Latica u njihovom slavlju. U prigodnom programu sudjelovala su djeca u dobi od 3 do 8 godina, zajedno sa svojim odgajateljicama i rehabilitatorima, nakon kojeg je uz tortu i kolače nastavljeno veselo druženje. Svečanosti su, uz roditelje djece i djelatnike vrtića sudjelovali i predstavnici Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike kao i predstavnici lokalne i regionalne vlasti te predstavnici lokalnih udruga i organizacija civilnog društva zajedno s ostalim mnogobrojnim prijateljima Dječjeg vrtića Latica. Zahvaljujemo se na pozivu i pozdravljamu svu dječicu i vrijedne djelatnike vrtića radujući se novim susretima i druženjima.

Završna konferencija projekta „Izrada socijalnog plana Zadarske županije“

Naša udruga je 19. ožujka 2025. sudjelovala na Završnoj konferenciji projekta „Izrada socijalnog plana Zadarske županije“. Sudjelovanje na ovoj konferenciji je nastavak suradnje koja je započela sudjelovanjem Udruge u fokus grupi u sklopu gore navedenog projekta. Svrha spomenute fokus grupe je bila upoznavanje s potrebama krajnjih korisnika socijalnih usluga na području Zadarske županije na osnovu prikupljanja informacija, razmjene znanja i iskustva stečenog tijekom rada od strane licenciranih i nelicenciranih pružatelja socijalnih usluga, što je u konačnici doprinijelo razvoju gore navedenog socijalnog plana. Cilj ove završne konferencije bio je predstaviti Socijalni plan Zadarske županije 2025.-2027., strateški dokument koji predstavlja važan alat u socijalnom planiranju.

Humanitarni plivački maraton za osobe s invaliditetom

I ove godine smo imali čast sudjelovati u humanitarnom plivačkom maratonu za osobe s invaliditetom „Srcem protiv barijera“ koji se tradicionalno održava na Rabu sad već petnaestu godinu zaredom. Žustri i uvijek veseli i nasmijani plivači su ove godine zarezali valove u rano nedjeljno jutro 24. kolovoza 2025.

Ovaj maraton je prirastao srcu ne samo Rabljanima, već i gostima otoka, te udrugama osoba s invaliditetom, koji se iz godine u godinu vraćaju ovom posebnom događaju. Stoga su uz našu malenkost u maratonu sudjelovali i članovi Udruge tjelesnih invalida Bjelovar i Udruge invalida kvarnerskih otoka (UIKO) s Krka, zatim članovi Plivačkog kluba Forca DTI iz Rijeke i slovenskog Plivačkog kluba Velenje kao i članovi skupine „Delfinčki“. Upravo sudjelovanje udruga osoba s invaliditetom ovom maratonom i cijelom događaju daje veći značaj, prikazuje istinsku sliku zajedništva, snage i podrške, oslikava sam moto ove inicijative „Srcem protiv barijera“. Riječi gradonačelnika Grigurića možda najbolje oslikavaju ono čemu se teži organizacijom ovog maratona iz godine u godinu: „Jutro smo krenuli po buri i oblacima, sada je sunce i bonaca – i tako trebamo gledati u budućnost.“

BOCCIA: SPORT I INKLUZIJA

Predstavnici Udruge su 07.lipnja 2025. godine sudjelovali na predavanju i prezentaciji u organizaciji Hrvatskog Boccia saveza i Udruge DMD Hrvatska. Događanje je bilo usmjereno na sve osobe s invaliditetom, a naročito na djecu i mlade. U sklopu navedenog događanja razgovaralo se o sportu i inkluziji te važnosti sporta i rekreacije za psiho-fizičko zdravlje, naročito zdravlje osoba s invaliditetom.

BOCCIA: SPORT I INKLUZIJA

PREDAVANJE I PREZENTACIJA

Pozvane su sve osobe s invaliditetom,
posebno djeca i mladi.

PREDAVAČI:

Damir Juren predsjednik
Hrvatskog Boccia saveza

Mate Grčić trener Hrvatskog Boccia saveza

Marin Govorko član BKOSI Sv. Duje

VRIJEME:

7. lipnja 2025. u 16:30 h

MJESTO:

Centar za mlade Zadar,
dvorana 2

ULAZ SLOBODAN

HRVATSKI
BOCCIA SAVEZ

Udruga
DMD
Hrvatska

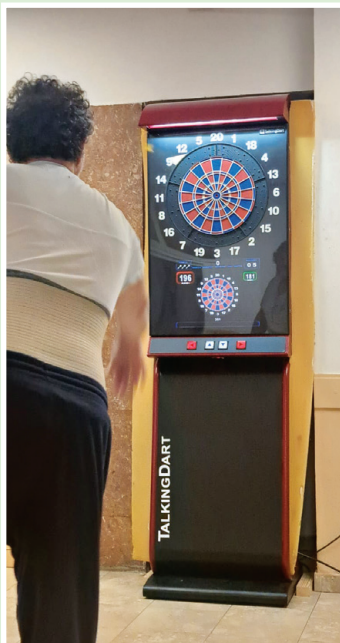

Suradnja s općinama vezano za prilagodbu sportskih građevina za osobe s invaliditetom

Tijekom ove godine surađivali smo s nekoliko općina i škola s područja Zadarske županije vezano za prijave istih na Javni poziv za iskaz interesa za sufinancir-

ranje izgradnje i rekonstrukcije sportskih građevina za 2026. godinu. U skladu s tim predstavnici Udruge su izvršili pregled projektne dokumentacije kao i bili na uviđaju na licu mjesta kako bi utvrdili jesu li planovi za rekonstrukciju malonogometnih, košarkaških i drugih sportskih igrališta, sportskih svlačionica te drugih sportskih građevina, izrađeni u skladu s pravilima struke u smislu prilagođenosti osobama s invaliditetom te u skladu s načelima inkluzije i jednakih mogućnosti. U tu svrhu posjećene su različite lokacije na području Novigrada, Prigrade, Škabrnje, Paga, Biograda, Zemunika te Privlake. Svima koji su se prijavili na ovaj Javni poziv želimo puno uspjeha i nadamo se da će što više sportskih objekata biti prilagođeno osobama s invaliditetom jer sport i rekreacija su jako bitni za fizičko i mentalno zdravlje svih, a naročito osoba s invaliditetom. Svaka inicijativa kojoj je svrha stvaranje boljih uvjeta za rad, život, kvalitetno provođenje slobodnog vremena za sve stanovnike zajednice približava nas korak bliže boljem i inkluzivnijem društvu, društvu jednakih mogućnosti.

Prijateljski turniri u pikadu

Ove godine smo odigrali dva prijateljska turnira u pikadu s članovima Udruge slijepih Zadarske županije. Radujemo se novim druženjima i slijedeće godine.

Prijateljski turnir u šahu

Tradicija se nastavlja dalje, ne pamtimo više koje je to druženje po redu, ali pamtimo ugodnu atmosferu i nasmejana lica učenika i djelatnika Srednjoškolskog đačkog doma Zadar koja nas dočekaju svaki put kada im dođemo u posjetu. Zahvaljujemo im na gostoprимstvu i radujemo se novim susretima i druženjima.

Aktivnosti za kvalitetno provođenje slobodnog vremena

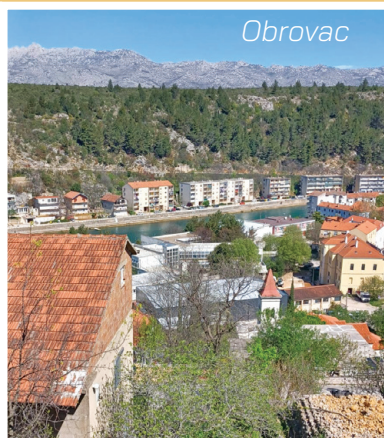
U sklopu programa Klubovi korisnika – Klub Aktiv, tijekom 2025. godine proveli smo niz ugodnih i poticajnih druženja. Na našim kreativnim radionicama izrađivali smo razne rukotvorine – pleli, oslikavali i kuhali, uživajući u zajedničkom radu i druženju. Održavali smo i društvena druženja uz šah, bingo i Monopoly, koja su uvijek prolazila u opuštenoj i veseloj atmosferi. Posebno mjesto u programu zauzeo je Klub čitatelja, gdje smo čitali i razgovarali o različitim književnim djelima, razmjenjujući dojmove i preporuke. Iako je Klub Aktiv Zadar službeno završio 31. svibnja, naša druženja nastavljaju se i dalje pod pokroviteljstvom Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva.

Posjet Članovima Udruge

U ovoj godini smo bili u posjetu članovima udruge koji žive na području Obrovca i Paga kako bismo imali bolji uvid u njihovu životnu situaciju, probleme koje ih tište, ali isto tako smo iskoristili lijepo vrijeme i zajedno pošli u laganu rekreacijsku šetnju uživa-

vajući u ljepotama Paga i Obrovca ostavljajući brige i probleme iza sebe barem na kratko vrijeme i tako završili posjete u pozitivnom tonu. Zahvaljujemo svima na gostoprimstvu i radujemo se novim susretima u nadolazećoj godini.

Obrovac

Pag

Stvaralaštvo članova

STAROST

Kad život dođe do kraja
I godine zgaze sve što valja

Kad vrijeme potisne mladost
I prođe životna radost

Kad minuti postanu sati
I starost se u djetinjstvo vrati

Kad sjećanja polako venu
A misli mladošću krenu

Kad se istroše nadanja sva
I život dođe do dna

U starosti tako bespomoćni ljudi
Ostaju sami, a život im sudi

Doriana Matešić

TRAŽIM

Tražim tragove vremena
Na razbijenom staklu stare trošne kuće

Na odškrinutoj škuri
Što cvili kad vetrovi je muče

Kroz volat stari propuh lišće diže
Pauk plete mrižu svoju i niti joj niže

Savila se loza nad konobom
Samuje i živi ne zna kud će sobom

Gledam treptaj njezinoga lista
I suzu rose što na njoj se blista

Tako dok umiru i nestaju naši stari
Ostaju kuće za koje niko
Ama baš niko ne mari

Doriana Matešić

Trening za upravljačka tijela i nadzorne odbore udruga

Udruga je 08. veljače 2025. godine bila jedna od sudionica na jednodnevnoj radionici namijenjenoj predsjednicima/cama upravljačkih tijela i nadzornih odbora udruga članica Saveza društava distrofičara Hrvatske (SDDH), Hrvatskog saveza udruga cerebralne i dječje paralize (HSUCDP) i Hrvatskog saveza udruga osoba s tjelesnim invaliditetom (HSUTI).

Riječ je o radionici „Trening za upravljačka tijela i nadzorne odbore udruga“ koja je organizirana od strane gore navedenih Saveza u okviru provedbe Nacionalne sustavne podrške Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva (NZRCD) s ciljem jačanja kapaciteta za uspješno upravljanje i nadzor rada udruga.

Obilježavanje Dana sjećanja Dana sjećanja na žrtvu

na žrtve Domovinskog rata i Vukovara i Škabrnje

Uoči Dana sjećanja na žrtve Domovinskog rata i Dana sjećanja na žrtvu Vukovara i Škabrnje, u čast svim žrtvama upalili smo lampione ispred naše udruge zajedno s učenicima i profesorima iz Srednjoškolskog đlačkog doma Zadar te predstavnicima Udruge slijepih Zadarske županije, nakon čega smo se pridružili djeci i profesorima Osnovne škole Zadarski otoci te roditeljima i ostalim građanima koji su se

okupili u Vukovarskoj ulici kako bi zapalili lampione i odali počast svim stradalima u Vukovaru i Škabrnji. Tom prilikom održan je kratki prigodni program te upućena molitva za sve žrtve. Lampioni su osvjetljavali dvorište škole, mural posvećen preminulom pukovniku Damiru Tomljanoviću Gavranu, Vukovarsku ulicu, kao i repliku Vukovarskog Vodotornja.

KONTAKT

Udruga osoba s invaliditetom Zadarske županije Zadar

Ulica obitelji Stratico 1

Tel/fax:+38523/213-885 • E-mail: info@uosi-zadar.hr